

LEGE nr. 36 din 12 mai 1995 a notarilor publici si a activitatii notariale*) - Republicare

Forma sintetică la data 31-dec-2012. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.

CAPITOLUL I: Dispozitii generale

Art. 1

Activitatea notariala asigura persoanelor fizice si juridice constatarea raporturilor juridice civile sau comerciale nelitigioase, precum si exercitiul drepturilor si ocrotirea intereselor, în conformitate cu legea.

Art. 2

Activitatea notariala se realizeaza de notarii publici prin acte notariale si consultatii juridice notariale, în conditiile prezentei legi.

Art. 3

Notarul public este învestit sa îndeplineasca un serviciu de interes public si are statutul unei functii autonome.

Art. 4

Actul îndeplinit de notarul public, purtând sigiliul si semnatura acestuia, este de autoritate publica si are forta probanta prevazuta de lege.

Art. 5

Acte notariale pot fi efectuate si de misiunile diplomatice si oficiile consulare ale României, precum si de alte institutii, în conditiile si limitele prevazute de lege.

Art. 6

(1)Notarii publici si celelalte institutii prevazute la art. 5, care desfasoara activitate notariala, au obligatia sa verifice ca actele pe care le instrumenteaza sa nu cuprinda clauze contrare legii si bunelor moravuri, sa ceara si sa dea lamuriri partilor asupra continutului acestor acte spre a se convinge ca le-au înteles sensul si le-au acceptat efectele, în scopul prevenirii litigiilor.

(2)În cazul în care actul solicitat este contrar legii si bunelor moravuri, notarul public va refuza întocmirea lui.

(3)Daca înscrisul prezentat are un continut îndoielnic, iar notarul public nu poate refuza instrumentarea actului, va atrage atentia partilor asupra consecintelor juridice la care se expun si va face mentiune expresa în act.

(4)Daca partea se opune la inserarea mentiunii, notarul public va refuza întocmirea actului.

Art. 7

Activitatea notariala se înfaptuieste în mod egal pentru toate persoanele, fara deosebire de rasa, de nationalitate, de origine etnica, de limba, de religie, de sex, de opinie, de apartenenta politica, de avere sau de origine sociala.

CAPITOLUL II: Competenta notarilor publici

Art. 8

Notarul public îndeplineste urmatoarele acte notariale:

- a)**redactarea înscrisurilor cu continut juridic, la solicitarea partilor;
- b)**autentificarea înscrisurilor redactate de notarul public, de parte personal sau de avocat;
- c)**procedura succesorala notariala;
- d)**certificarea unor fapte, în cazurile prevazute de lege;
- e)**legalizarea semnaturilor de pe înscrisuri, a specimenelor de semnatura, precum si a sigiliilor;
- f)**darea de data certa înscrisurilor prezentate de parti;
- g)**primirea în depozit a înscrisurilor si documentelor prezentate de parti;
- h)**acte de protest al cambiilor, al biletelor la ordin si al cecurilor;
- i)**legalizarea copiilor de pe înscrisuri;
- j)**efectuarea si legalizarea traducerilor;
- k)**eliberarea de duplicate de pe actele notariale pe care le-a întocmit;
- l)**orice alte operatiuni prevazute de lege.

Art. 9

Notarii publici dau consultatii juridice în materie notariala, altele decât cele referitoare la continutul actelor pe care le îndeplinesc si participa, în calitate de specialisti desemnati de parti, la pregatirea si întocmirea unor acte juridice cu caracter notarial.

Art. 10

În îndeplinirea atributiilor ce-i revin, notarul public are competenta generala, cu exceptiile prevazute în situatiile urmatoare:

- a)**procedura succesorala notariala este de competenta notarului public din biroul notarial situat în circumscriptia teritoriala a judecatoriei în care defunctul si-a avut ultimul domiciliu;

b) în cazul mostenirilor succesive, mostenitorii pot alege competența oricăruia dintre birourile notariale din circumscripția teritorială a judecătoriei în care și-a avut ultimul domiciliu acela dintre autori care a decedat cel din urmă;

c) actele de protest al cambiiilor, biletelor la ordin și cecurilor se fac de notarul public din circumscripția teritorială a judecătoriei în care urmează a se face plata;

d) eliberarea duplicatelor și reconstituirea actelor notariale se fac de notarul public în al cărui birou se afla originalul acestora.

Art. 11

(1) Conflictele de competență între birourile notarilor publici situate în aceeași circumscripție a unei judecătorie se soluționează de acea judecatorie, la sesizarea părții interesate. Hotărârea judecătoriei este definitivă.

(2) Când conflictul intervine între birouri notariale situate în circumscripții diferite, competența aparține judecătoriei în a cărei circumscripție se afla biroul de notar public cel din urmă sesizat.

Art. 12

(1) Secretarii consiliilor locale ale comunelor și orașelor unde nu funcționează birouri ale notarilor publici vor îndeplini, la cererea părților, următoarele acte notariale:

a) legalizarea semnăturilor de pe înscrisurile prezentate de părți;

b) legalizarea copiilor de pe înscrisuri, cu excepția înscrisurilor sub semnatura privată.

(2) Actele prevăzute la alin. (1), în cazul în care depunerea lor este necesară la unele instituții sau operatori economici, vor fi îndeplinite de acestea.

Art. 13

(1) Activitatea notarială a misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale României se desfășoară pe baza legii române și a înțelegerilor internaționale la care România este parte, precum și potrivit uzanțelor internaționale.

(2) La cererea persoanelor fizice având cetățenia română, precum și a persoanelor juridice române, misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României îndeplinesc următoarele acte notariale:

a) redactarea de înscrisuri în vederea autentificării sau legalizării semnăturii;

b) autentificarea înscrisurilor, cu excepția transmisiunilor imobiliare încheiate prin acte juridice între vii;

c) legalizarea sigiliilor și a semnăturilor;

d) darea de dată certă înscrisurilor prezentate de părți;

e) certificarea unor fapte;

f) legalizarea de copii de pe înscrisuri;

g) efectuarea și legalizarea traducerilor;

h) primirea în depozit a înscrisurilor și documentelor prezentate de părți;

i) eliberarea de duplicate de pe actele notariale întocmite de misiunile diplomatice sau oficiile consulare.

(3) Activitățile notariale prevăzute la alin. (2), care produc efecte juridice în România, pot fi îndeplinite de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României și la cererea persoanelor fizice sau juridice străine, în măsura în care legile și reglementările statului de reședință sau acordurile bilaterale nu se opun.

(4) Actele notariale se îndeplinesc la sediile misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, precum și la bordul navelor și aeronavelor sub pavilion românesc care se afla staționate în raza de activitate a acestor organe, precum și la domiciliul cetățeanului român ori în alt loc, dacă acest lucru este prevăzut în convențiile internaționale la care România și statul de reședință sunt părți sau legea locală nu se opune.

CAPITOLUL III: Organizarea activității notarilor publici

SECȚIUNEA 1: Organizarea și funcționarea birourilor notarilor publici

Art. 14

(1) Activitatea notarilor publici se desfășoară în cadrul unui birou, în care pot funcționa unul sau mai mulți notari publici asociați, cu personalul auxiliar corespunzător.

(2) Prin asociere, notarul public nu-și pierde dreptul la birou notarial individual.

(3) Notarul public sau notarii publici asociați, titulari ai unui birou, pot angaja notari stagiați, traducători, alt personal de specialitate, precum și personal administrativ și de serviciu necesar activității notariale.

(4) Evidența birourilor de notari publici și lucrările privind numirea și încetarea funcției notarilor publici se întocmesc de personalul de specialitate notarială din Ministerul Justiției.

Art. 15

(1) În circumscripția unei judecătorie pot funcționa unul sau mai multe birouri de notari publici. Numărul notarilor publici și al birourilor în care aceștia își desfășoară activitatea se stabilește de ministrul Justiției, la propunerea Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici.

(2) Numărul de notari publici se actualizează anual de către ministrul Justiției, potrivit propunerilor Camerelor Notarilor Publici și, cu prioritate, în raport cu numărul notarilor stagiați care au promovat examenul de notar public.

(3)În cazul în care în circumscripția unei judecatorii funcționează mai multe birouri de notari publici, competența teritorială a fiecăruia se întinde pe tot cuprinsul acelei circumscripții.

Art. 16

Notar public poate fi cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a)** are cetățenia română și domiciliul în România și are capacitatea de exercițiu al drepturilor civile;
- b)** este licențiat în drept - științe juridice - sau doctor în drept;
- c)** nu are antecedente penale;
- d)** se bucură de o bună reputație;
- e)** cunoaște limba română;
- f)** este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;
- g)** a îndeplinit timp de 2 ani funcția de notar stagiar și a promovat examenul de notar public sau a exercitat timp de 5 ani funcția de notar, judecător, procuror, avocat sau o altă funcție de specialitate juridică și dovedește cunoștințele necesare funcției de notar public, prin promovarea unui concurs organizat, potrivit regulamentului de aplicare a prezentei legi, de Consiliul Uniunii Naționale a Notarilor Publici.

Art. 17

Notarul public este numit de ministrul justiției, la propunerea Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici, în baza cererii celui interesat și după ce face dovada îndeplinirii cerințelor arătate la art. 16.

Art. 18

(1)Înainte de a-și începe activitatea, în termen de 60 de zile de la numire, notarul public este obligat să-și înregistreze biroul la Curtea de apel în circumscripția careia își are sediul biroul de notar public. Pentru înregistrarea biroului, notarul public va prezenta sigiliul și specimenul de semnătură.

(2)Ministrul justiției poate, în cazuri temeinic justificate, să prelungească acest termen.

(3)Neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) atrage revocarea numirii notarului public.

Art. 19

(1)După îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 18, notarul public va depune jurământul în fața ministrului justiției și a președintelui Uniunii Naționale a Notarilor Publici sau a reprezentanților acestora.

(2)Jurământul are următorul conținut:

"Jur să respect Constituția și legile țării, să-mi îndeplinesc cu onoare și credibilitate publică, cu conștiința și fără partinire atribuțiile ce-mi revin și să pastrez secretul profesional. Așa să-mi ajute Dumnezeu!"

(3)Referirea la divinitate din formula jurământului se schimbă potrivit credinței religioase a notarului public.

(4)Notarul public fără confesiune va depune jurământul fără formula religioasă, pe conștiința și onoare.

Art. 20

Poate fi notar stagiar cel care:

- a)** îndeplinește condițiile prevăzute la art. 16 lit. a)-f);
- b)** este angajat într-un birou de notar public;
- c)** se afla în perioada de stagiul până la promovarea examenului de notar public.

Art. 21

(1)Notarul public poate delega pe notarul stagiar să îndeplinească următoarele atribuții:

- a)** efectuarea lucrărilor de secretariat;
- b)** legalizarea copiilor de pe înscrisuri;
- c)** legalizarea semnăturii traducătorului;
- d)** darea de data certă a înscrisurilor prezentate de parti;
- e)** redactarea unor proiecte de înscrisuri cu conținut juridic.

(2)Condițiile de încheiere a contractului de muncă și formarea profesională a notarului stagiar sunt în sarcina Camerei Notarilor Publici și se stabilesc prin statutul Uniunii Naționale a Notarilor Publici.

Art. 22

Examenul de notar public se susține în fața unei comisii formate din: un membru al Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici, reprezentantul Ministerului Justiției, un membru al corpului didactic din învățământul superior de specialitate și doi notari publici cu pregătire și cu prestigiu profesional, desemnați în condițiile prevăzute în regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Art. 23

(1)Calitatea de notar public încetează:

- a)** la cerere;
- b)** prin pensionare sau în cazul constatării incapacității de muncă, în condițiile legii;
- c)** prin desființarea biroului notarului public, urmată de neexercitarea fără justificare de către titularul acestuia a profesiei, în condițiile legii, într-un alt birou de notar public, în termen de 6 luni;
- d)** prin excluderea din profesie, dispusă ca sancțiune disciplinară, în condițiile prezentei legi;

- e) în cazul vaditei sale incapacitati profesionale, constatata în urma unor inspectii repetate;
 - f) în cazul condamnării definitive pentru savârșirea cu intentie a unei infractiuni grave sau care aduce atingere prestigiului profesiei;
 - g) în cazul în care notarul public nu mai îndeplinește conditiile prevazute de art. 16 lit. a), d) si f).
- (2) Încetarea calitatii de notar public se constata sau se dispune, dupa caz, de ministrul justitiei.

Art. 24

Exercitiul functiei de notar public se suspenda:

- a) în caz de incompatibilitate;
- b) în situatiile prevazute la art. 42 lit. c) si art. 43 din prezenta lege;
- c) în caz de neachitare a obligatiilor banesti profesionale, dupa 6 luni de la scadenta acestora, pâna la achitarea debitului;
- d) în caz de incapacitate temporara de munca.

Art. 25

(1) Suspendarea se dispune de ministrul justitiei, la solicitarea Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici.

(2) Încetarea suspendarii se poate dispune cu respectarea conditiei prevazute în alineatul precedent.

SECTIUNEA 2: Camera Notarilor Publici

Art. 26

(1) În circumscriptia fiecarei Curti de apel functioneaza câte o Camera a Notarilor Publici, cu personalitate juridica.

(2) Din Camera fac parte toti notarii publici care functioneaza în circumscriptia Curtii de apel.

(3) Camera Notarilor Publici este condusa de un colegiu director format dintr-un presedinte, un vicepresedinte si 3-5 membri. Colegiul director este ales de adunarea generala a membrilor Camerei, pentru o perioada de 3 ani, dintre notarii publici.

(4) Presedintele Colegiului director va primi o indemnizatie al carei quantum se va stabili de adunarea generala.

(5) Colegiul director va avea un secretar salarizat si personal auxiliar, în numarul si în structura stabilite de adunarea generala a notarilor publici din judetele ce compun circumscriptia Camerei.

(6) Colegiul director al Camerei Notarilor Publici are urmatoarele atributii:

- a) rezolva plângerile partilor împotriva notarilor publici si a notarilor stagieri, luând masurile corespunzatoare si aducându-le la cunostinta Uniunii Nationale a Notarilor Publici;
- b) delegea, în cazuri exceptionale, pentru o perioada determinata, un notar public, din aceeasi circumscriptie a judecatoriei, care sa asigure functionarea unui alt birou de notar public, cu încunostintarea Uniunii Nationale a Notarilor Publici. Cheltuielile cu delegarea se suporta din veniturile biroului notarului public la care este delegat;
- c) informeaza Uniunea Nationala a Notarilor Publici în legatura cu activitatea birourilor notarilor publici, asupra necesarului de notari publici si notari stagieri si face recomandari cu privire la persoanele ce urmeaza sa fie propuse de uniune pentru numirea lor în functia de notar public de catre ministrul justitiei;
- d) reprezinta, camera în relatiile cu tertii la nivelul circumscriptiei Curtii de apel;
- e) întocmeste documentarea juridica si asigura consultarea si informarea curenta a notarilor publici;
- f) tine evidenta veniturilor si cheltuielilor Camerei si a contributiei membrilor sai;
- g) procura datele si lucrarile necesare pentru Buletinul Notarilor Publici si asigura difuzarea acestuia;
- h) îndeplinește alte atributii prevazute de lege si de regulament.

SECTIUNEA 3: Uniunea Nationala a Notarilor Publici

Art. 27

Notarii publici din România se constituie în Uniunea Nationala a Notarilor Publici, organizatie profesionala cu personalitate juridica, care își alege un consiliu de conducere si alte organe stabilite prin statutul propriu.

Art. 28

(1) Consiliul Uniunii Nationale a Notarilor Publici este constituit din câte un reprezentant al fiecarei Camere a Notarilor Publici, din care se aleg presedintele si doi vicepresedinti, în conditiile stabilite prin statutul uniunii.

(2) Consiliul uniunii are urmatoarele atributii:

- a) propune ministrului justitiei numirea, suspendarea, revocarea ori încetarea calitatii de notar public;
- b) propune ministrului justitiei numarul necesar al birourilor de notari publici si conditiile de desfasurare a examenelor de notari publici;
- c) stabileste, cu aprobarea ministrului justitiei, onorariile minimale pentru serviciile prestate de notarii publici;
- d) aproba cotele de contributie ale birourilor notarilor publici la Camera, precum si cele ale Camerelor la Uniunea Nationala a Notarilor Publici, potrivit statutului acesteia;
- e) reprezinta Uniunea Nationala a Notarilor Publici în raporturile cu tertii, pe plan intern si international;

f) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau de regulament.

Art. 29

În cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici se va organiza și va funcționa o casă de asigurări pentru garantarea responsabilității civile a notarilor publici, cu personalitate juridică, în condițiile stabilite prin statut propriu, aprobat de Uniunea Națională a Notarilor Publici.

Art. 30

(1) În cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România se înființează, se organizează și funcționează Institutul Notarial Român, entitate cu personalitate juridică, în condițiile stabilite prin statutul propriu, aprobat de Consiliul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

(2) Institutul Notarial Român asigură perfecționarea activității notariale, pregătirea notarilor stagiați, precum și pregătirea profesională continuă a notarilor publici și a altor specialiști licențiați în drept, având dreptul de a elibera diplome recunoscute de instituțiile abilitate.

(3) Institutul Notarial Român are stampila și sigla proprii și se înființează, se organizează și funcționează fără îndeplinirea altor formalități.

(4) Statutul Institutului Notarial Român, Regulamentul de organizare și funcționare, precum și modalitățile de formare profesională continuă a notarilor publici și a notarilor stagiați se vor aproba prin hotărâre a Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Art. 31

La nivelul Uniunii Naționale a Notarilor Publici se înființează Registrul național notarial al regimurilor matrimoniale. Organizarea și funcționarea acestui registru, precum și procedura de înscriere și consultare se stabilesc prin ordin al ministrului justiției.

CAPITOLUL IV: Drepturile și îndatoririle notarilor publici

SECȚIUNEA 1: Drepturile notarilor publici

Art. 32

Notarii publici își exercită personal profesiunea și se bucură de stabilitate în funcție, neputând fi mutați în altă localitate fără acordul lor.

Art. 33

Notarii publici au dreptul la onorarii pentru fiecare serviciu prestat, în conformitate cu art. 28 alin. (2) lit. c).

Art. 34

Notarul public are dreptul la concediu de odihnă, în condițiile stabilite prin statut.

Art. 35

Notarii publici beneficiază de drepturile de asigurări sociale pe baza contribuției la sistemul asigurărilor sociale de stat, în condițiile legii.

Art. 36

Exercitarea profesiei de notar public este incompatibilă cu:

a) desfășurarea unei activități salarizate sau de executor judecătoresc, avocat ori consilier juridic, cu excepția:

- activității didactice universitare;
- activității literare și publicistice;
- calității de deputat sau senator ori a celei de consilier în consiliile județene sau locale, pe durata mandatului;

- calității de membru în organele de conducere sau în alte organisme ale Uniunii Naționale a Notarilor Publici, Camerelor Notarilor Publici ori în alte organizații interne și internaționale la care Uniunea Națională a Notarilor Publici și Camerele Notarilor Publici sunt afiliate sau cu care colaborează;

b) desfășurarea unor activități comerciale, direct sau prin persoane interpușe;

c) calitatea de asociat într-o societate în nume colectiv, de asociat comanditat în societățile în comandita simplă sau pe acțiuni, administrator al unei societăți cu răspundere limitată, președinte al unui consiliu de administrație, membru al consiliului de conducere, director general sau director al unei societăți pe acțiuni, administrator al unei societăți civile.

SECȚIUNEA 2: Îndatoririle și răspunderile notarilor publici

Art. 37

Notarii publici și personalul birourilor notariale au obligația să păstreze secretul profesional cu privire la actele și faptele despre care au luat cunoștința în cadrul activității lor, chiar și după încetarea funcției, cu excepția cazurilor în care legea sau partile interesate îi eliberează de această obligație.

Art. 38

(1) Notarul public nu poate absenta mai mult de 5 zile consecutiv, fără a asigura funcționalitatea biroului său, în condițiile legii.

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (1), camera Notarilor Publici poate delega, după caz, un alt notar public pentru îndeplinirea atribuțiilor notarului public absent, în condițiile prevăzute de statutul uniunii.

Art. 39

(1) Raspunderea civila a notarului public poate fi angajata, în conditiile legii civile, pentru încălcarea obligatiilor sale profesionale, atunci când acesta a cauzat un prejudiciu.

(2) Asigurarea de raspundere profesionala a notarului public se realizeaza prin casa de asigurari, constituita în acest scop.

Art. 40

Raspunderea disciplinara a notarului public intervine pentru urmatoarele abateri:

- a) întârziere sau neglijenta în efectuarea lucrarilor;
- b) lipsa nejustificata de la birou;
- c) nerespectarea secretului profesional;
- d) comportament care aduce atingere onoarei sau probitatii profesionale.

Art. 41

(1) Actiunea disciplinara se exercita de Colegiul director si se judeca de Consiliul de disciplina.

(2) Pentru suspendarea din functie sau excluderea din profesie este obligatorie o cercetare prealabila, care se efectueaza de catre Colegiul director.

(3) Audierea celui în cauza este obligatorie, acesta fiind îndreptatit sa ia cunostinta de continutul dosarului si sa-si formuleze apararea.

(4) Consiliul de disciplina citeaza partile si pronunta o hotarâre motivata, care se comunica acestora.

(5) Împotriva hotarârii partile pot face contestatie la Consiliul uniunii, în termen de 10 zile de la comunicare.

(6) Hotarârea Consiliului uniunii poate fi atacata la instanta judecatoreasca competenta, civila sau de contencios administrativ, dupa caz.

(7) Hotarârea definitiva se comunica si Ministerului Justitiei.

(8) Procedura judecarii abaterilor disciplinare se stabileste prin regulament.

Art. 42

Sanctiunile disciplinare se aplica în raport cu gravitatea faptelor si constau în:

- a) observatie scrisa;
 - b) amenda de la 5 lei la 20 lei, care se face venit la bugetul Camerei Notarilor Publici. Neachitarea în termen de 30 de zile de la data ramânerii definitive a hotarârii atrage suspendarea de drept a notarului public pâna la achitarea sumei.
- Hotarârea definitiva constituie titlu executoriu;
- c) suspendarea din functie pe o durata de maximum 6 luni;
 - d) excluderea din profesie.

Art. 43

(1) În cazul în care împotriva notarului public s-a luat masura arestarii preventive, ministrul justitiei, la propunerea Consiliului Uniunii Nationale a Notarilor Publici, va lua masura suspendarii din functie pâna la solutionarea cauzei penale, potrivit legii.

(2) Daca hotarârea de condamnare a ramas definitiva si ea se refera la infractiunile prevazute de art. 23 alin. (1) lit. f) din lege, cu acea data ministrul justitiei dispune excluderea din profesie a notarului public condamnat.

(3) Sigiliul, registrele si lucrarile notarului public suspendat sau exclus vor fi depuse la, Camera Notarilor Publici, sub luare de dovada.

CAPITOLUL V: Procedura actelor notariale

SECTIUNEA 1: Dispozitii comune

Art. 44

(1) Toate actele notariale se îndeplinesc la cerere.

(2) Înschisurile redactate de parti sau, dupa caz, de reprezentantii lor legali sau conventionali vor fi verificate cu privire la îndeplinirea conditiilor de fond si forma, notarul public putându-le aduce modificarile si completarile corespunzatoare, cu acordul partilor.

(3) Înschisurile referitoare la actele notariale se redacteaza potrivit vointei partilor si în conditiile prevazute de lege.

(4) Înschisurile vor fi redactate citet, îngrijit si fara prescurtari; mentiunile în cifre se vor înscrie si în litere, iar locurile goale se vor completa prin tragere de linii.

(5) În cadrul lucrarilor de îndeplinire a actelor notariale, notarul public stabileste identitatea, domiciliul si capacitatea partilor, în afara cazurilor în care se solicita dare de data certa, întocmirea de copii legalizate sau acordarea de consultatii juridice notariale.

Art. 45

(1) Înschisurile pentru care legea prevede forma autentica vor fi redactate numai de notari publici, de avocatul partilor interesate sau de consilierul juridic ori reprezentantul legal al persoanei juridice. Persoanele care au pregatire juridica superioara vor putea redacta înschisurile în care figureaza ca parte ele, sotii, ascendenti sau descendenti lor.

(2) Consultatiile date de notarul public în domeniul juridic notarial sunt scrise sau verbale si se dau persoanelor fizice sau juridice, la solicitare sau pe baza de contract cu durata determinata.

Art. 46

(1) Notarul public are obligatia sa desluseasca raporturile reale dintre parti cu privire la actul pe care vor sa-l încheie, sa verifice daca scopul pe care îl urmaresc este în conformitate cu legea si sa le dea îndrumarile necesare asupra efectelor lui juridice.

(2) De asemenea, el trebuie sa ceara partilor, ori de câte ori este cazul, documentele justificative si autorizatiile necesare pentru încheierea actului sau, la cererea acestora, va putea obtine el însusi documentatia necesara.

(3) Actele din care rezulta drepturi ce urmeaza a fi supuse publicitatii mobiliare sau imobiliare se vor comunica de îndata, la locul unde se tine aceasta evidenta, de notarul public, care va face si demersurile necesare în numele titularilor pentru aducerea la îndeplinire a tuturor lucrarilor de publicitate. Se excepteaza cazul în care partile interesate vor cere în scris sa îndeplineasca ele însele formalitatile de mai sus.

(4) În vederea îndeplinirii obligatiilor ce-i revin potrivit alin. (2) si (3), notarul public va avea acces liber la birourile de publicitate mobiliara si imobiliara.

(5) Notarul public nu poate refuza îndeplinirea actului notarial solicitat decât în conditiile aratate la art. 6.

Art. 47

Organele de ordine publica vor acorda sprijin notarilor publici, în cazul în care acestia sunt împiedicati sa-si exercite atributiile. De asemenea, autoritatile administratiei publice locale au obligatia ca în cadrul atributiilor lor sa acorde notarilor publici concursul solicitat pentru îndeplinirea actelor notariale.

Art. 48

(1) Actele solicitate de parti si orice acte de procedura notariala se întocmesc în limba româna.

(2) Cetatenilor apartinând minoritatilor nationale sau persoanelor care nu vorbesc sau nu înțeleg limba româna li se acorda posibilitatea de a lua cunostinta de cuprinsul actului printr-un interpret. Functia de interpret poate fi îndeplinita, în afara de notarul public, si de un angajat din cadrul biroului notarial, care cunoaste limba acelei persoane, precum si de traducatorii autorizati.

(3) Actele redactate de parti si prezentate pentru efectuarea operatiunilor notariale vor fi în limba româna.

(4) La cererea justificata a partilor, notarul public poate îndeplini acte în legatura cu înscrierile întocmite de parti într-o alta limba decât cea româna, numai daca notarul instrumentator cunoaste limba în care sunt întocmite actele sau dupa ce a luat cunostinta de cuprinsul acestora prin interpret, caz în care un exemplar tradus în limba româna si semnat de cel ce a efectuat traducerea va fi atasat la dosar.

(5) Înscrierile destinate a fi traduse într-o limba straina se vor redacta fie pe doua coloane, cuprinzând în prima coloana textul în limba româna, iar în cea de-a doua, textul în limba straina, fie în mod succesiv, mai întâi textul în limba româna, continuându-se cu textul în limba straina.

Art. 49

(1) Actele notariale se îndeplinesc la sediul biroului notarului public în timpul programului de serviciu cu publicul, afisat în mod corespunzator.

(2) Un act notarial se poate îndeplini în afara sediului biroului notarului public, în limitele circumscriptiei sale teritoriale, daca la încheierea lui este interesat un numar mai mare de persoane sau partea care-l solicita este împiedicata sa se prezinte, din motive temeinice, la sediul biroului.

(3) În cazul în care întocmirea unui act notarial nu sufera amânare din motive obiective, acesta va putea fi îndeplinit si în afara programului de lucru, la cererea partii interesate.

Art. 50

Îndeplinirea actelor notariale, în afara de redactarea înscrierilor si de consultatiile juridice notariale, se constata prin încheiere, care va cuprinde:

a) sediul biroului notarial;

b) denumirea încheierii si numarul acesteia;

c) data îndeplinirii actului notarial;

d) numele si prenumele notarului public;

e) locul unde s-a îndeplinit actul notarial, în cazul îndeplinirii în afara sediului biroului notarial, precizându-se împrejurarea care justifica întocmirea înscrierii în acel loc;

f) numele sau denumirea partilor, domiciliul sau sediul acestora si mentiunea faptului prezentarii lor în persoana, reprezentate ori asistate, precum si modul în care li s-a constatat identitatea, cu exceptia încheierilor prin care se da data certa înscrierilor sau se legalizeaza copii de pe înscrieri;

g) aratarea îndeplinirii conditiilor de fond si de forma ale actului notarial întocmit în raport cu natura acelui act;

h) constatarea îndeplinirii actului notarial si a citirii acestuia de catre parti;

i) mentiunea perceperii taxelor de timbru, a onorariului si cuantumului acestora;

- j) semnatura notarului public;
- k) sigiliul biroului notarului public.

Art. 51

(1) Partile participante la actul notarial pot fi identificate de notarul public prin mentiunea în încheiere ca ele sunt cunoscute personal de acesta. În cazul în care notarul public nu cunoaste partile, este obligat sa se convinga de identitatea acestora, stabilita, dupa caz, prin:

- a) acte de identitate sau legitimatii oficiale prevazute cu semnatura, stampila si fotografia posesorului;
- b) atestarea avocatului care asista partea;
- c) doi martori de identitate, cunoscuti personal de notarul public sau legitimati conform lit. a).

(2) Nu poate fi martor de identitate cel care:

- a) nu a împlinit 18 ani;
- b) figureaza în act ca parte sau ca beneficiar;
- c) din cauza unei deficiente psihice sau fizice nu este apt pentru dovedirea identitatii.

Art. 52

(1) În situatia în care se refuza îndeplinirea actului notarial, încheierea de respingere se va da numai daca partile staruie în cerere, dupa ce li s-a atras atentia ca actul solicitat este contrar legii sau bunelor moravuri. Încheierea va cuprinde si motivarea refuzului, calea de atac la judecatorie si termenul de exercitare.

(2) Îndeplinirea actului notarial poate fi respinsa si pentru urmatoarele motive:

- a) solicitarea lucrarilor în afara orelor de lucru, cu exceptiile prevazute la art. 49 alin. (3);
- b) neprezentarea documentatiei necesare sau prezentarea ei incompleta;
- c) neplata taxelor si a onorariului stabilit;
- d) imposibilitatea identificarii partilor sau lipsa lor de discernamânt.

Art. 53

Încalcarea cerintelor prevazute la art. 50 lit. c), f), j) si k) se sanctioneaza cu nulitatea, iar a celorlalte cerinte cu anularea, în afara de cazul în care îndeplinirea acestora rezulta din lucrarile actului.

Art. 54

Acele notariale care prezinta erori materiale sau omisiuni vadite pot fi îndreptate sau completate prin încheiere de catre notarul public, la cerere sau din oficiu, cu acordul partilor, daca lucrarile cuprind date care fac posibila îndreptarea greselilor sau completarea omisiunilor. Acordul partilor se prezuma daca, fiind legal citate, nu-si manifesta opunerea. Despre îndreptarea sau completarea efectuata se face mentiune pe toate exemplarele actului.

Art. 55

(1) Actele care au disparut fara a mai fi ramas un exemplar original se reconstituie la cerere, prin încheiere, pe baza acordului partilor sau, dupa caz, a succesorilor acestora. Reconstituirea se face la biroul notarului la care s-a întocmit actul.

(2) În lipsa acordului partilor, reconstituirea actelor disparute se va face de judecatoria în circumscriptia careia îsi are sediul biroul notarial care a întocmit actul, în conformitate cu dispozitiile din Codul de procedura civila.

(3) În cazul în care actul disparut a fost întocmit de alte institutii cu activitate notariala, reconstituirea se face de judecatoria în circumscriptia careia îsi are sediul institutia care a întocmit acel act sau se afla domiciliul ori sediul uneia dintre parti, dupa caz.

Art. 56

(1) La cererea partii de a i se da un duplicat al actului original, biroul notarial care a întocmit acel act poate încuviinta eliberarea duplicatului. În acest scop, notarul public va cita partile sau, dupa caz, pe succesorii acestora.

(2) În textul duplicatului se reproduc, cuvânt cu cuvânt, cuprinsul înscrisului, cât si al încheierii prin care s-a constatat întocmirea înscrisului original. În locul semnaturilor originale se mentioneaza numele de familie si prenumele fiecarui semnatar.

(3) Duplicatul are aceeasi forta probanta ca si originalul.

Art. 57

Notarul public nu poate îndeplini acte notariale, sub sanctiunea nulitatii, daca:

- a) în cauza sunt parti sau interesati în orice calitate, el, sotul, ascendentii si descendentii lor;
- b) este reprezentantul legal ori împuternicitul unei parti care participa la procedura notariala.

Art. 58

(1) În cazul în care, pentru valabilitatea în strainatate a actului notarial, este necesara supralegalizarea semnaturii si a sigiliului notarului public sau apostilarea actelor notariale, aceste proceduri se îndeplinesc de catre Camera Notarilor Publici, la sediul principal sau la sediile judetene ale acesteia, în a carei circumscriptie îsi desfasoara activitatea notarul public care a instrumentat actul, în conditiile stabilite prin regulament. Notarul public va pune în vedere partii obligatia îndeplinirii acestei cerinte.

(2) Birourile notariale nu pot lua în considerare actele care emana de la autoritățile altui stat, decât dacă semnăturile și sigiliile acelor autorități sunt supralegalizate de către misiunea diplomatică sau oficiul consular al României din acest stat sau de către Ministerul Afacerilor Externe al României.

(3) În cazul în care prin convenții internaționale la care România este parte se prevede altfel, se aplică acele convenții.

SECTIUNEA 2: Autentificarea actelor

Art. 59

(1) Pentru autentificarea unui act, notarul public verifică și stabilește, în prealabil, identitatea partilor.

(2) Partile pot fi reprezentate la autentificare printr-un mandatar cu procura specială autentică. În această situație, notarul este obligat să verifice în Registrul național notarial dacă acea procura a fost revocată, iar în cazul revocării va respinge cererea de autentificare.

(3) În vederea aplicării alin. (2), regulamentul va prevedea organizarea și modalitățile de întocmire și de consultare a Registrului național electronic al revocarilor procurilor autentice.

Art. 60

Când notarul public are îndoieli cu privire la deplinătatea facultăților mintale ale vreuneia dintre parti, procedează la autentificare numai dacă un medic specialist atestă în scris că partea poate să-și exprime în mod valabil consimțământul în momentul încheierii actului.

Art. 61

(1) Pentru a lua consimțământul partilor, după citirea actului, notarul public le va întreba dacă au înțeles conținutul acestuia și dacă cele cuprinse în act exprimă voința lor.

(2) Pentru motive temeinice, notarul public poate lua separat, dar în aceeași zi, consimțământul partilor care figurează în act. În acest caz, în încheierea de încuviințare a autentificării se va menționa ora și locul luării consimțământului fiecărei parti.

Art. 62

(1) Declarația de voință a surdului, mutului sau surdomutului, știutori de carte, se va da în scris în fața notarului public, prin înscrierea de către parte, înaintea semnăturii, a mențiunii "consimt la prezentul act, pe care l-am citit".

(2) Dacă surdul, mutul sau surdomutul se găsesc din orice motiv în imposibilitate de a scrie, declarația de voință se va lua prin interpret.

(3) Pentru a lua consimțământul unui nevazator, notarul public va întreba dacă a auzit bine când i s-a citit înscrisul și dacă cele auzite reprezintă voința sa, consemnând acestea în încheierea de autentificare.

Art. 63

În cazul acelorora care din pricina infirmității, a bolii sau din orice alte cauze nu pot semna, notarul public, îndeplinind actul, va face mențiune despre această împrejurare în încheierea pe care o întocmeste, mențiunea astfel făcută ținând loc de semnătură.

Art. 64

Notarul public sau partile pot solicita ca martorii prevăzuți la art. 51 să fie prezenți și la semnarea actului.

Art. 65

(1) Toate exemplarele originale ale înscrisului autentificat, cerute de parti, precum și cel ce se păstrează în arhiva biroului notarial, împreună cu anexele care fac parte integrantă din acest înscris, se semnează în fața notarului public de către parti sau reprezentanții lor și, după caz, de cei chemați a încuviința actele pe care partile le întocmesc, de martorii-asistenți, atunci când este cerută prezenta lor, și - dacă este cazul - de cel care a redactat înscrisul, în condițiile prezentei legi.

(2) Fiecare parte poate solicita cel puțin un exemplar original al înscrisului autentic.

Art. 66

Încheierea care constată autentificarea unui înscris va cuprinde, sub sancțiunea nulității, pe lângă datele prevăzute la art. 50, și următoarele mențiuni:

a) constatarea că s-a luat consimțământul partilor;

b) constatarea că înscrisul a fost semnat în fața notarului de toți cei ținuti să-l semneze.

Mențiunea notarului public că una dintre parti nu a putut semna ține loc de semnătură pentru aceasta;

c) numărul anexelor cuprinse în actul autentic;

d) dispoziția de investire cu formă autentică, care se exprimă prin cuvintele: "Se declară autentic prezentul înscris".

Art. 67

Actul autentificat de notarul public care constată o creanță certă și lichidă are putere de titlu executoriu la data exigibilității acesteia. În lipsa actului original, titlul executoriu îl poate constitui duplicatul sau copia legalizată de pe exemplarul din arhiva notarului public.

Art. 68

(1) În cazul în care notarul public respinge cererea de autentificare, încheierea va cuprinde mențiunile de la art. 52 alin. (1).

(2) Dacă se face plângere împotriva încheierii de respingere și judecătoria o admite, notarul public va da încheierea de autentificare a actului, conform hotărârii judecătorești ramasă definitivă și irevocabilă, și va menționa că actul produce efecte de la înregistrarea cererii de autentificare.

SECTIUNEA 3: Procedura succesorala

Art. 69

(1) Procedura succesorala notariala se deschide la cererea oricarei persoane interesate, precum și a secretarului consiliului local al localității în raza căreia se aflau bunurile defunctului la data deschiderii mostenirii.

(2) Notarul public sesizat are obligația de a verifica în prealabil competența teritorială, iar dacă constată că succesiunea este în competența altui birou notarial, se desesizează, fără să mai citeze partile, trimițând cauza notarului public competent.

(3) În cazul în care într-o circumscripție teritorială sunt mai multe birouri de notari publici, competența de îndeplinire a procedurii succesorale aparține primului birou sesizat. Notarul public va verifica dacă procedura succesorala nu s-a deschis la un alt birou de notar public din aceeași circumscripție, cercetând, în acest scop, registrul de evidență a succesiunilor, potrivit regulamentului.

Art. 70

(1) În cererea de deschidere a procedurii succesorale vor fi menționate datele de stare civilă ale defunctului, numele, prenumele și domiciliul mostenitorilor prezumtivi, bunurile defunctului, cu menționarea valorii acestora, precum și a pasivului succesor.

(2) Cererea va fi înscrisă în registrul succesor al notarului public.

Art. 71

(1) În cazurile prevăzute de lege sau la cererea celor interesați, notarul public, personal sau printr-un delegat, va face inventarierea bunurilor succesorale. Dacă nu există cerere anterioară pentru deschiderea procedurii succesorale, cererea de inventariere ține loc și de cerere de deschidere a acestei proceduri.

(2) Inventarierea notarială se va putea face numai cu acordul persoanei în posesia căreia se afla bunurile defunctului. În caz de refuz, se va încheia un proces-verbal, semnat de cei prezenți.

Art. 72

(1) După ce constată că este legal sesizat, notarul public înregistrează cauza și dispune citarea celor care au vocație la moștenire, iar dacă există testament, citează și pe legatari și executorul testamentar instituit.

(2) Citatia trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității acesteia, pe lângă elementele prevăzute de Codul de procedură civilă, și precizarea că, dacă succesibilul nu își exercită dreptul de a accepta în termenul prevăzut la art. 1.103 din Codul civil, va fi prezumat că renunță la moștenire. În cazul în care, astfel cum rezulta din informațiile existente la dosar, domiciliul actual al succesibilului nu este cunoscut, se poate proceda la citarea sa, în mod cumulativ, prin afisare la ultimul domiciliu al defunctului, afisare la ultimul domiciliu cunoscut al succesibilului, publicare într-un ziar cu răspândire națională.

(la data 20-apr-2012 Art. 72, alin. (2) din capitolul V, secțiunea 3 modificat de Art. IV din [Legea 60/2012](#))

(3) Dacă printr-un testament autentic s-a instituit un legatar universal, se citează, în lipsa de moștenitori rezervați, numai legatarul; dacă testamentul este olograf sau mistic, se citează și moștenitorii legali. În ambele cazuri se va cita și executorul testamentar, dacă a fost desemnat prin testament.

(4) În succesiunea ce urmează a fi declarată vacantă, notarul public citează autoritatea administrației publice competente a prelua bunurile.

(5) În cazul moștenitorului incapacil, se citează reprezentantul sau legal și autoritatea tutelara.

Art. 73

(1) În cadrul procedurii succesorale, notarul public stabilește calitatea moștenitorilor și legatarilor, întinderea drepturilor acestora, precum și compunerea masei succesorale.

(2) În cazul existenței unui testament găsit la inventar sau prezentat de partea interesată, notarul public procedează la deschiderea lui. Dacă testamentul este olograf sau mistic se constată starea lui materială și se întocmește un proces-verbal.

(3) Pe baza de declarație sau probe administrate în cauză se va stabili dacă succesorii au acceptat succesiunea în termenul legal.

(4) Declarațiile de renunțare la succesiune și cele de acceptare sub beneficiu de inventar se înscriu într-un registru special.

Art. 74

(1) Calitatea de moștenitor și numărul acestora se stabilesc prin acte de stare civilă și cu martori, iar bunurile ce compun masa succesorala se dovedesc prin înscrisuri sau orice alte mijloace de probă admise de lege.

(2) În succesiunile care privesc bunurile comune ale autorului succesiunii și ale sotului supraviețuitor, cotele de contribuție ale acestora la dobândirea bunurilor se stabilesc prin acordul moștenitorilor.

Art. 75

(1) Procedura succesorală se poate suspenda în următoarele cazuri:

a) a trecut un an de la deschiderea mostenirii și, deși au fost legal citați, succesibilii nu s-au prezentat ori au abandonat procedura succesorală, fără a cere eliberarea certificatului de mostenitor și există dovada că cel puțin unul dintre ei a acceptat mostenirea;

b) succesibilii își contestă unii altora calitatea sau nu se înțeleg cu privire la compunerea masei successorale și la întinderea drepturilor care li se cuvin;

c) mostenitorii sau alte persoane interesate prezintă dovada că s-au adresat instanței de judecată pentru stabilirea drepturilor lor.

(2) În încheierea de suspendare se consemnează elementele care au rezultat din dezbateri, până la momentul suspendării, cu privire la identitatea celor prezenți, opțiunea succesorală a acestora și compunerea masei successorale.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b), notarul public stabilește prin încheiere masa succesorală, cu precizarea bunurilor sau a drepturilor care se contestă, întinderea drepturilor mostenitorilor și motivele neînțelegerii, îndrumând partile să soluționeze neînțelegerile dintre ele pe cale judecătorească.

(4) În cazurile de suspendare a procedurii successorale prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), dacă nu s-a făcut dovada că cei în cauză s-au adresat instanței sau cei interesați n-au cerut repunerea pe rol a cauzei, notarul public va stabili taxele successorale provizorii și onorariile și le va comunica organelor financiare.

(5) La cererea partilor, notarul public va putea repune pe rol dosarul succesoral oricând, dacă se constată încetarea cauzelor care au determinat suspendarea lui.

Art. 76

În cadrul dezbaterilor successorale, la fiecare termen notarul public întocmește o încheiere motivată, care va cuprinde mențiunile referitoare la îndeplinirea procedurii, declarațiile partilor, prezenta martorilor și măsurile dispuse în vederea soluționării cauzei.

Art. 77

Dacă notarul public constată că în masa succesorală nu există bunuri, dispune prin încheiere închiderea procedurii successorale și clasează cauza ca fără obiect.

Art. 78

(1) În succesiunea în care există bunuri, s-a realizat acordul între mostenitori și s-au administrat probe îndestulătoare, notarul public întocmește încheierea finală a procedurii successorale.

(2) Încheierea finală va cuprinde, pe lângă mențiunile comune încheierilor notariale, numele, prenumele și ultimul domiciliu al defunctului, data decesului, numele, domiciliul și întinderea drepturilor tuturor mostenitorilor și legatarilor, bunurile și datoriile succesiunii, taxele de timbru, onorariul, precum și alte date care au fost necesare la soluționarea cauzei.

(3) Dacă mostenitorii și-au împartit bunurile prin bună-învoială, în încheiere se va arăta modul de împărțea și bunurile successorale atribuite fiecăruia. Actul de împărțea va putea fi cuprins în încheierea finală sau se va putea întocmi separat, în una dintre formele prescrise de lege.

Art. 79

(1) Încheierea procedurii successorale se poate face și înainte de expirarea termenului de acceptare a succesiunii, dacă este neîndoiește că nu mai sunt și alte persoane îndreptățite la succesiune.

(2) De asemenea, procedura succesorală se poate încheia de îndată, în temeiul unui testament, dacă acesta îndeplinește condițiile legale de formă, nu conține dispoziții contrare legii și nu aduce atingere drepturilor mostenitorilor rezervatari sau există acordul acestora. În aceleași condiții, notarul public va putea stabili drepturile legatarului particular asupra bunurilor determinate prin testament.

(3) Notarul public, având acordul tuturor mostenitorilor, va putea proceda la reducerea liberalităților, până la limitele prevăzute de lege.

Art. 80

(1) Pe baza încheierii finale, în termen de 20 de zile, se redactează certificatul de mostenitor sau de legatar, care va cuprinde constatările din această încheiere referitoare la masa succesorală, numărul și calitatea mostenitorilor și cotele ce le revin din patrimoniul defunctului.

(2) Un exemplar al certificatului de mostenitor se eliberează fiecăruia dintre mostenitori sau legatari, după caz, după achitarea taxelor successorale și a onorariilor.

(3) În cazul în care s-a instituit un executor testamentar, se va elibera, în condițiile de mai sus, un certificat constatator al acestei calități.

(4) După suspendarea procedurii successorale în condițiile art. 75 alin. (1) lit. b) și c), certificatul de mostenitor se eliberează în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă și irevocabilă.

Art. 81

În cazul în care nu s-a făcut dovada existenței unor bunuri în patrimoniul defunctului ori determinarea acestora necesită operațiuni de durată și mostenitorii solicită să li se stabilească numai calitatea, se poate emite certificat de calitate de mostenitor.

Art. 82

În lipsa mostenitorilor legali sau testamentari, la cererea reprezentantului statului, notarul public constata ca succesiunea este vacanta, eliberând certificat de vacanta succesorală, după expirarea termenului legal de acceptare a succesiunii.

Art. 83

(1) După emiterea certificatului de mostenitor nu se mai poate întocmi alt certificat, decât în situațiile prevăzute de lege.

(2) Cu acordul tuturor mostenitorilor, notarul public poate relua procedura succesorală, în vederea completării încheierii finale cu bunurile omise din masa succesorală, eliberând un certificat de mostenitor suplimentar.

Art. 84

Erorile materiale cuprinse în încheierea finală, precum și eventualele omisiuni se vor putea îndrepta, la cererea mostenitorilor, în baza unei încheieri, făcându-se mențiune despre aceasta în încheierea finală și pe toate exemplarele certificatului de mostenitor.

Art. 85

(1) Cei care se considera vatamati în drepturile lor prin emiterea certificatului de mostenitor pot cere instanței judecătorești anularea acestuia și stabilirea drepturilor lor, conform legii. Până la anularea sa prin hotărâre judecătorească, certificatul de mostenitor face dovada deplină în privința calității de mostenitor și a cotei sau bunurilor care se cuvin fiecărui mostenitor în parte.

(2) În cazul anulării certificatului de mostenitor, notarul public va elibera un nou certificat, pe baza hotărârii judecătorești definitive și irevocabile. În acest scop, instanțelor judecătorești le revine obligația de a trimite la biroul notarului public competent în soluționarea cauzei o copie de pe hotărârea rămasă definitivă și irevocabilă, împreună cu dosarul notarial, dacă a fost cerut în timpul judecării.

SECȚIUNEA 4: Alte proceduri notariale

SUBSECȚIUNEA 1: A. Legalizarea semnăturilor și a sigiliilor

Art. 86

(1) Notarul public poate legaliza semnatura partilor numai pe înscrisurile pentru care legea nu cere formă autentică ca o condiție de valabilitate a actului.

(2) Pentru legalizarea semnăturii, partile vor prezenta exemplarele înscrisului nesemnate.

(3) Notarul public va identifica partile, se va convinge că acestea cunosc conținutul înscrisului, după care le va cere să subscrie în fața sa toate exemplarele înscrisului.

(4) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale legalizării de semnatura, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data (anul, luna, ziua);

b) numele părții și faptul prezentării ei în persoană;

c) constatarea subscrierii în fața notarului public a tuturor exemplarelor înscrisului.

(5) La cererea părții, notarul public poate legaliza specimenul de semnatura al persoanei care se va prezenta personal la sediul biroului notarial și care va semna în fața notarului public.

(6) Pentru legalizarea sigiliului, partea îl va prezenta notarului public care, după verificare, va întocmi încheierea de legalizare.

SUBSECȚIUNEA 2: B. Dare de data certă înscrisurilor

Art. 87

(1) Înscrisul căruia urmează să i se dea data certă se întocmește în numărul de exemplare cerut de parte.

(2) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale pentru dare de data certă, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data (anul, luna, ziua), iar la cererea părții, și ora;

b) starea în care se afla înscrisul.

SUBSECȚIUNEA 3: C. Certificarea unor fapte

Art. 88

▶ (la data 08-oct-2009 Art. 88 din capitolul V, secțiunea 4, subsecțiunea 3 a se vedea jurisprudența [Decizia nr. 390 din 08-oct-2009](#))

(1) Notarul public poate certifica următoarele fapte pe care le constată personal:

a) faptul că o persoană se afla în viață;

b) faptul că o persoană se afla într-un anumit loc;

c) faptul că persoana din fotografie este aceeași cu persoana care cere certificarea;

d) faptul că o persoană, ca urmare a unei somatii sau notificări, s-a prezentat sau nu într-o anumită zi și la o anumită oră la sediul biroului notarial și declarația acesteia.

(2) În încheiere se vor menționa și ora constatării, precum și fapta care se certifica.

Art. 89

(1) Notarul public certifica, la cerere, procesele-verbale și hotărârile adunărilor generale ale acționarilor sau asociaților societăților comerciale, printr-o încheiere în care se vor menționa data și locul adunării,

faptul semnării procesului-verbal sau a hotărârii de către președintele adunării generale sau de către toți participanții.

(2) La cererea președintelui sau a unei părți dintre participanții la adunarea generală, notarul public poate stabili identitatea participanților.

SUBSECȚIUNEA 4: D. Legalizarea copiilor după înscrisuri

Art. 90

(1) Notarul public eliberează copii legalizate după înscrisurile originale prezentate de părți, după confruntarea copiei cu originalul.

(2) În încheiere se va arăta că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale legalizării copiei, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) atestarea conformității copiei cu înscrisul prezentat;

b) starea în care se afla înscrisul;

c) semnatura secretarului care a făcut colationarea.

(3) Dacă se legalizează un înscris sub semnatura privată sau din arhiva biroului notarial, în încheiere se va face mențiune expresă în acest sens.

(4) În cazul în care confruntarea copiei cu originalul înscrisului cere o pregătire de specialitate, copia se va elibera numai pe baza confruntării efectuate de către un expert desemnat de notar, potrivit prevederilor legale. În acest caz încheierea este semnată și de expert.

(5) Copii legalizate de pe actele autentificate din arhiva biroului notarial se eliberează numai partilor, succesorilor și reprezentanților acestora, precum și celor ce justifică un drept sau un interes legitim.

SUBSECȚIUNEA 5: E. Efectuarea și legalizarea traducerilor

Art. 91

(1) Pentru efectuarea traducerii, dacă aceasta nu este făcută de notarul public autorizat în acest scop, traducătorul atestat potrivit legii, care a întocmit traducerea, va semna formula de certificare a acesteia, iar notarul va legaliza semnatura traducătorului. Legalizarea semnăturii traducătorului se poate face și după specimenul de semnatura depus la biroul notarului public.

(2) Dacă înscrisul se traduce din limba română într-o limbă străină sau dintr-o limbă străină în alta limbă străină, atât certificarea traducerii, cât și legalizarea semnăturii traducătorului de către notarul public se vor face și în limba străină în care se face traducerea.

SUBSECȚIUNEA 6: F. Primirea în depozit de înscrisuri și documente

Art. 92

La primirea în depozit a unor înscrisuri și documente, notarul public va menționa, în încheiere, că s-au îndeplinit condițiile esențiale ale primirii în depozit, în sensul art. 50 lit. g), prin următoarele mențiuni:

a) data depunerii (anul, luna, ziua), iar la cererea părții, și ora;

b) identificarea înscrisurilor predate, arătându-se toate datele necesare în acest scop;

c) numele deponentului și al persoanei careia trebuie să i se elibereze înscrisurile;

d) termenul de păstrare.

SUBSECȚIUNEA 7: G. Acte de protest al cambiilor, cecurilor și al altor titluri la ordin

Art. 93

Întocmirea actelor de protest al cambiilor, cecurilor și al altor titluri la ordin se face în condițiile stabilite prin legile speciale.

SUBSECȚIUNEA 8: H. Eliberarea de duplicate ale înscrisurilor notariale

Art. 94

(1) La cererea părții, notarul public poate elibera un duplicat al unui act original aflat în arhiva sa. În acest scop notarul public va cita toate părțile sau, după caz, pe succesorii acestora.

(2) În textul duplicatului se reproduc cuvânt cu cuvânt atât cuprinsul înscrisului, cât și cel al încheierii prin care s-a încuviințat întocmirea înscrisului original. În locul semnăturii originale se menționează numele de familie și prenumele fiecărui semnatar.

(3) Duplicatul are aceeași forță probantă ca și înscrisul original.

(4) Competența eliberării duplicatelor de pe actele emise de notariatele de stat sau de alte organe cu activitate notarială aparține instituției care a preluat arhiva acestora.

SUBSECȚIUNEA 9: I. Reconstituirea actelor originale

Art. 95

(1) În situația dispariției unui act din care nu mai există niciun exemplar original se va proceda, la cererea și cu acordul partilor, la reconstituirea aceluși act.

(2) Reconstituirea se va face la biroul notarului public unde s-a întocmit actul, cu citarea tuturor partilor sau, după caz, a succesorilor acestora.

(3) În cazul în care actul dispărut a fost întocmit de alte organe cu activitate notarială, reconstituirea se face de judecătoria în raza careia și-a avut sau își are sediul organul care a întocmit actul, în condițiile prevăzute la alineatele precedente.

CAPITOLUL VI: Controlul activității notariale, arhiva și evidența activității

SECTIUNEA 1: Controlul activitatii notariale

Art. 96

(1) Actele notariale sunt supuse controlului judecătoresc, în condițiile art. 97.

(2) Activitatea notarilor publici este supusa controlului profesional administrativ, în condițiile prezentei legi.

Art. 97

(1) Actele notariale pot fi atacate de parti sau de orice persoana interesata prin actiune în anulare la instanta judecătorească, în conformitate cu prevederile Codului de procedura civila.

(2) Totodata, partea nemultumita poate introduce plângere împotriva încheierii de respingere a cererii de îndeplinire a unui act notarial, în termen de 10 zile de la data când a luat cunostinta, la judecătoria în circumscripția careia își are sediul biroul notarial care a refuzat îndeplinirea actului.

(3) Plângerea se depune la biroul notarului public care a refuzat cererea, iar acesta o va înainta de îndată instantei, împreună cu dosarul cauzei.

(4) Judecarea plângerii se face cu citarea tuturor partilor interesate în cauza. În cazul admiterii plângerii, instanta indica în hotărâre modul în care trebuie întocmit actul.

(5) Notarul public este obligat să se conformeze hotărârii judecătorești ramase definitivă și irevocabilă.

Art. 98

(1) Controlul profesional administrativ se exercită de către Uniunea Natională a Notarilor Publici prin consiliul sau de conducere și va avea în vedere:

a) organizarea Camerelor Notarilor Publici și a birourilor notarilor publici;

b) calitatea actelor și lucrărilor încheiate de notarii publici.

(2) Consiliul uniunii poate delega Colegiului director al Camerei Notarilor Publici exercitarea controlului prevăzut la alin. (1) lit. b), în circumscripția sa.

(3) Ministrul justiției poate ordona controlul activității notarilor publici prin inspectori generali de specialitate.

SECTIUNEA 2: Arhiva și evidența activității

Art. 99

▶ (la data 08-oct-2009 Art. 99 din capitolul VI, secțiunea 2 a se vedea jurisprudența [Decizia nr. 390 din 08-oct-2009](#))

Arhiva activității notariale este proprietatea statului și se păstrează, se conservă și se predă în condițiile legii.

Art. 100

▶ (la data 08-oct-2009 Art. 100 din capitolul VI, secțiunea 2 a se vedea jurisprudența [Decizia nr. 390 din 08-oct-2009](#))

(1) Biroul de notar public va avea arhiva și registratura proprii.

(2) Secretariatul va efectua operațiuni privind primirea, înregistrarea și expedierea corespondenței, înregistrarea și îndosărierea actelor, păstrarea registrelor, precum și alte lucrări cu caracter auxiliar, necesare bunei desfășurări a activității notariale.

(3) Notarul public va ține și o evidență financiar-contabilă.

CAPITOLUL VII: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 101

Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului civil și cu cele ale Codului de procedura civilă.

Art. 102

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, notarii publici vor proceda la constituirea Camerelor Notarilor Publici și a Uniunii Naționale a Notarilor Publici**).

**) Prezenta lege a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995.

Art. 103

Regulamentul de punere în aplicare a prezentei legi va fi adoptat de Ministerul Justiției, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a acesteia***).

***) A se vedea Ordinul ministrului justiției nr. [710/C/1995](#) pentru adoptarea Regulamentului de punere în aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. [36/1995](#), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 8 august 1995, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 104

(1) La împlinirea termenului prevăzut la art. 102 de la intrarea în vigoare a legii, atribuțiile de publicitate mobilă și imobiliară, toate lucrările, evidențele, registrele de transcriptiuni-inscripțiuni, mapele de amanet, precum și cartile funciare vor trece în competența judecătorilor în circumscripția cărora se afla notariatele de stat.

(2) Pe aceeași dată denumirile de "notariat de stat" "notar de stat" "secretariat" sau "secretar", prevăzute în reglementările în vigoare privind atribuțiile de publicitate imobiliară și mobilă introduse prin Decretul nr. [378/1960](#), se înlocuiesc cu cele de "judecătorie", "judecător", "grefer" sau "greferier", după caz.

(3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor de la alin. (1), judecătoriile vor prelua numărul necesar de notari de stat, precum și personalul cu astfel de atribuții de publicitate, existent la notariatele de stat.

Art. 105

Notarii publici își vor începe activitatea după 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 106

Consiliile locale și județene, prefectii, precum și Ministerul Justiției au obligația de a pune la dispoziția notarilor publici, la cererea acestora, spațiile necesare în vederea organizării și funcționării corespunzătoare a serviciilor publice pe care le prestează, prin închiriere, fără licitație.

Art. 107

(1) Notarii publici vor angaja, cu prioritate, notarii debutanți, personalul auxiliar administrativ și de serviciu de la notariatele de stat.

(2) Personalul rămas disponibil va fi încadrat prin redistribuire de către Ministerul Justiției, în sistemul său, în condițiile legii.

Art. 108

(1) Lucrările notariale în curs de rezolvare la notariatele de stat vor fi finalizate până la data preluării activității de către notarii publici, în conformitate cu procedura stabilită în prezenta lege.

(2) Arhiva notariatelor de stat care își încetează activitatea se va preda judecătoriilor în a căror circumscripție teritorială se afla.

(3) Cauzele succesoriale care au în continuare termene de dezbatere, după încetarea activității notariatelor de stat, se vor preda notarilor publici ale căror birouri sunt situate în circumscripția judecătorească în raza căreia defunctul și-a avut ultimul domiciliu, potrivit criteriilor stabilite de Colegiul director al Camerei Notarilor Publici.

Art. 109

Competența teritorială a birourilor de notari publici cu sediul în municipiul București se întinde pe tot cuprinsul municipiului.

Art. 110

(1) Birourile notariale constituite în condițiile prezentei legi își pot organiza sedii secundare în localitățile din aceeași circumscripție teritorială în care nu au luat ființă birouri de notari publici.

(2) Sediile secundare își vor înceta activitatea odată cu constituirea în acea localitate a unui birou de notar public.

(3) Înregistrarea sediului secundar se face cu respectarea procedurii prevăzute la art. 18 alin. (1).

Art. 111

Ori de câte ori în alte acte normative se folosește expresia "notariat de stat" sau "notar de stat" se va înțelege "biroul notarului public" și, după caz, "notar public".

Art. 112

La expirarea termenului prevăzut la art. 105, Decretul nr. [387/1952](#) privitor la urmărirea unor datorii pe cale notarială, Decretul nr. [40/1953](#) privitor la procedura succesorală notarială, Decretul nr. [377/1960](#) pentru organizarea și funcționarea Notariatului de Stat și Regulamentul privind aplicarea dispozițiilor Decretului nr. [377/1960](#) pentru organizarea și funcționarea Notariatului de Stat, aprobat prin H.C.M. nr. 1.518/1960, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

*

NOTA:

Reproducem mai jos prevederile art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [166/2008](#) pentru modificarea art. 16 lit. a) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. [36/1995](#) care nu se regăsesc în forma republicată a Legii nr. [36/1995](#) și care se aplică, în continuare, ca dispoziții proprii ale actului modificator:

"- Art. II

Concursul de admitere în profesia de notar aflat în curs de derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămâne supus dispozițiilor în vigoare la data anunțării acestuia."

*) Republicată în temeiul art. 218 din Legea nr. [71/2011](#) pentru punerea în aplicare a Legii nr. [287/2009](#) privind [Codul civil](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. [36/1995](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 16 mai 1995, iar ulterior a mai fost modificată și completată prin:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. [85/1997](#) privind impunerea veniturilor realizate de persoanele fizice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 378 din 29 decembrie 1997, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. [246/1998](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 22 decembrie 1998, abrogată prin Ordonanța Guvernului nr. [73/1999](#) privind impozitul pe venit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 31 august 1999, respinsă prin Legea nr. [206/2002](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 275 din 24 aprilie 2002;

- Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. [177/2000](#) pentru completarea Legii notarilor publici si a activitatii notariale nr. [36/1995](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 31 octombrie 2000, respinsa prin Legea nr. [223/2001](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 229 din 4 mai 2001;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. [295/2000](#) pentru suspendarea aplicarii sau abrogarea unor ordonante si ordonante de urgenta ale Guvernului, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 30 decembrie 2000, aprobata prin Legea nr. [109/2001](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 29 martie 2001;
 - Legea nr. [267/2003](#) pentru completarea art. 3 din Ordonanta Guvernului nr. [24/1992](#) privind stabilirea serviciilor consulare si a taxelor percepute pentru prestarea acestora si a art. 13 din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. [36/1995](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 17 iunie 2003;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. [25/2005](#) pentru abrogarea art. 31 din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. [36/1995](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 4 aprilie 2005, aprobata prin Legea nr. [178/2005](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 13 iunie 2005;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. [190/2005](#) pentru realizarea unor masuri necesare în procesul de integrare europeana, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.179 din 28 decembrie 2005, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. [332/2006](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 20 iulie 2006;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. [125/2007](#) pentru modificarea art. 13 din Legea notarilor publici si a activitatii notariale nr. [36/1995](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 760 din 9 noiembrie 2007, aprobata prin Legea nr. [9/2009](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 20 februarie 2009;
 - Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. [166/2008](#) pentru modificarea si completarea Legii notarilor publici si a activitatii notariale nr. [36/1995](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 25 noiembrie 2008, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. [298/2009](#), publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 1 octombrie 2009;
 - Legea nr. [202/2010](#) privind unele masuri pentru accelerarea solutionarii proceselor, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010.
- Publicat în Monitorul Oficial cu numarul 732 din data de 18 octombrie 2011

Forma sintetică la data 31-dec-2012. Acest act a fost creat utilizând tehnologia SintAct®-Acte Sintetice. SintAct® și tehnologia Acte Sintetice sunt mărci înregistrate ale Wolters Kluwer.